

Wyldsjitter Ellert

Hoewel de restauratie van de tjotter nog niet klaar, kon hij de wyldsjitter - die bij de Restauratiewerf in Heeg te koop lag - niet laten liggen. De geschiedenis van het scheepje is niet helemaal duidelijk, maar het zou de voorloper van de boeier Ellert kunnen zijn. De toenmalige eigenaren zouden eerst de wyldsjitter hebben laten bouwen en daarna de boeier. Vermeer spreekt dat in zijn standaardwerk De Boeier echter tegen. Voordat bouwster Jan Douma de boeier Ellert moest bouwen, was door de opdrachtgever, de heer Hamminga, bij Berend de Jong uit Heeg een tjotter besteld die in 1961 onder de naam *Brammert* te water ging. Jan Douma was met zijn vader Gerben aanvankelijk als knecht bij de Oppenhuizer bootbouwer Hans Bijl begonnen en die stond bekend om zijn mooie wyldsjitterkes.

De *Ellert* was echter zo slecht dat een restauratie noodzakelijk was. Aanvankelijk werd begonnen met alleen het vernieuwen van het achterste deel van het vlak. Omdat er ijzeren spijkers waren gebruikt, zag je ze allemaal zitten, omdat ze zwart aftekenen. Het looizuur uit het eikenhout tast het ijzer aan en het eiken kleurt zwart. De spijkers werden dus verwijderd en vervangen door rvs. Het zwarte hout werd vervangen door nieuwe ingelijmde stukjes. Deze situatie is te zien op de foto's.

Bij nadere inspectie van de rest van het vlak bleek dat de hele bodem was bedekt met een glasmat en de vlakdelen dus geïnjecteerd waren met polyesterhars. Tussen de spanten en het vlak is het gaan rotten. Aan de onderzijde en aan de bovenzijde van de spanten viel dat niet zo op, omdat de bodem min of meer dubbel is, maar je trok nu heel makkelijk de delen van elkaar. Eric besloot toen om de bodem in zijn geheel te gaan vervangen. Houthandel en Zagerij Van Dijk in Laren kon mooie brede eiken delen leveren om een nieuw vlak te maken. Een wyldsjitter met polyester in het vlak hoort niet in het stamboek thuis.

Eric keek de kunst van het branden af tijdens bezoeken aan houtbouwers en demonstraties op beurzen. Na wat experimenteren met en verprutsen van enkele gangen kreeg hij de techniek van het branden aardig onder de knie. Tijdens het werk kreeg Eric enorm respect voor de traditionele houtbouwers die zware, dikke delen in de juiste kromming op hun plaats krijgen. Nadat ook voor- en achtersteven waren vervangen, kon het scheepje worden gekeerd en kon aan het binnenwerk worden begonnen. De boeisers vertoonden hier en daar slechte plekken die vervangen moesten worden. Ook aan de verbinding tussen vlak en huid schortte nogal

De Ellert. De vlakdelen worden gebrand.

Aanvankelijk werden enkele vlakdelen vervangen.

De zwart geworden gedeelten met ijzeren spijkers zijn uitgezaagd zodat er nieuwe stukjes ingelijmd kunnen worden.

Hoewel begonnen werd met het achterschip, bleek achteraf dat er veel rot hout zat tussen de spanten en de vlakdelen. Toen werd toch maar het hele vlak vervangen.

wat. Maar inmiddels is ook de wyldsjitter bijna klaar.

Het is ongelooflijk hoe iemand het in zijn vrije tijd voor elkaar krijgt om twee mooie houten scheepjes zo ingrijpend te restaureren. Dan blijkt maar weer dat je met geduld, kijken naar het werk van professionals en gebruik maken van moderne katten een heel eind komt. We wensen Eric Viveen veel zeilplezier toe met zijn 'vloot'.

TEKST: WIM DE BRUIJN
FOTO'S: ERIC EN MARK VIVEEN

